

PERMAKULTUR, HVOR KØGE ENDER OG LANDET STARTER

I 2015 startede vi Køge Fælles Jord op. Vi var trætte af snak, snak og snak. Vi følte, at nu måtte vi gøre noget! Vi dannede en forening og lejede så en mark på 2,5 ha af Køge kommune 3 km fra togstationen. Fra starten brugte vi permakultur principper som det grundlæggende element i alt, hvad vi lavede. Stedet rummer i dag en fælles grønsagshave, individuelt dyrkede højbede, et lille drivhus, en sø, en madskov (skovhave), flerårige grønsagsbede, en terapihave, en eng, bistader, planteskole til selvbetjening, et udekøkken og et 170 m² stort drivhus af genbrugsmaterialer. Køge Fælles Jord har i dag ca. 170 medlemmer og 3.000 -5.000 besøgende/brugere om året. Nu går planerne videre på at udvide med beboelse og fælleshus i tinyhouses og et stort permakultur skovlandbrug på 22-30 ha.

Marianne Mark viser rundt i skovhaven.

Af Marianne Mark

GENOPBYGNING AF JORD OG MENNESKE

De helt grundlæggende værdier på Køge Fælles Jord (KFJ) er genopbygning af jorden og genopbygning af mennesket. Vi ønsker i alt, hvad vi laver, at genopbygge jorden og genopbygge mennesket.

Genopbygning af jorden:

Vi ønsker at genopbygge naturens ressourcer, hvilket gøres ved at dyrke og leve efter kulstoflagrende og regenerative metoder. Det er ikke længere nok at være CO₂ neutrale, hvis vi skal kunne se os selv og fremtiden i øjnene, så bliver vi nødt til at være kulstoflagrende i det, vi laver.

Vi sigter på en kulstoflagring på ca. 5-20 tons CO₂ pr. ha/år i gennemsnit på alle områder (bosteder, madskov, eng, grønsagshave/terapihave, regenerativt landbrug) og ca. 10 tons CO₂

pr. hus. Vi går efter et system, der modvirker klimaforandringerne ved at være kulstoflagrende, og som samtidigt er vandabsorberende og øger biodiversiteten. Altså opfylder kravene til et permakulturprojekt.

Genopbygning af mennesket:

Vi har arbejdsgrupper indenfor de forskellige områder. Alle kan blive medlem, og som medlem kan du deltage i det område, der interesserer dig. Vi har fra starten haft genopbygning af mennesket i centrum på KFJ.

Vi fandt hurtigt ud af, at hvis ikke mennesket har det godt, så bliver der ikke en madskov, drivhuse, tinyhuse etc. Så vi arbejder med fællesskab og herunder rummelighed og læringsfællesskab. På KFJ er alle velkomne, og alle har noget at give til fællesskabet.

En kommer 2 timer om ugen og slår græsset, en anden knokler løs 37 t/

uge, og en tredje drikker kaffe på bænken. Der er plads til alle, og helheden skaber det magiske.

Vi har endvidere uddannelse indenfor permakultur i centrum. Så vi hjælper gerne medlemmer med at finde de rette kurser og støtter økonomisk, hvis vi kan via Permakultur Danmark, Erasmus plus el. lign., så folk kan komme på kursus i Danmark eller udlandet.

Vi inviterer dygtige fagfolk indenfor Permakultur og bæredygtighed til KFJ for at holde kurser el. foredrag, så vi på denne måde kan genopbygge vores viden, have et læringsfællesskab og hermed genopbygge mennesket.

Bare i år har vi haft kurser i sociokrati, no dig, sankning, le slåning, kompost, flerårige grønsager, Permakultur Design Certifikat og studiegruppe i grafvri dyrkning.

Vi har bevidst inddelt vores 2,5 ha.

Sø gravet i 2016

Regnvandsopsamling.

Stort drivhus indenfor.

Udekøkken bruges her til undervisning under Permakultur Design Certifikat kurset.

i aktive områder og stille områder. Terapihaven og madskoven er stille områder, der giver ro og fordybelse, hvorimod grønsagshaven og udekøkkenet indbyder til social aktivitet.

Så hvis du har en dag, hvor du ikke orker for mange mennesker, så kan du vælge at arbejde i de områder af KFJ, hvor der er mere ro. Du er også altid velkommen til at græde hen over grønsagerne eller skriges i madskoven. Alle følelser er velkomne på KFJ og derfor behøver du ikke have en maske på - du kan bare komme, som du er. Uanset om du har en god eller dårlig dag.

FRA VANDLIDENDE JORD TIL EN GRØN OASE

Vi brugte det første år på at observere og designe stedet. Naturen på stedet var helt ude af balance efter at blive slået helt i bund hvert år maskinelt, og der var alt for meget vand i nogle områder. Det havde været svært at

leje jorden ud, netop fordi jorden var udpint og ikke kunne komme af med vandet, så den var vandlidende etc. Der var ingen træer eller søer til at opsuge/dræne vandet.

Jorden på stedet var tvunget ned i første successionsstadium uden træer. Inden da havde en landmand i perioder lejet jorden og tvunget stedet i monokultur mod naturens vilje, og traktoren sad fast i vandlidende jord, så der var lagt dræn osv. Intet fungerede.

Vi måtte tænke anderledes. Det var meget tydeligt for os, at det allerførste, vi skulle have styr på, var vandet på stedet. Da vi i permakultur arbejder *med* naturen og ikke *imod* den, så var det helt oplagt, hvad vi skulle gøre for at få jorden og vandet i balance igen.

- Vi etablerede en naturlig sø på 350 m². Dvs. en sø, der fungerer som vandbuffer uden fast bund.

- Vi plantede 75 -100 træer i et madskovs-system (skovhave) på 0,6 ha., samt træer andre steder.
- Vi lod de fleste vilde træer, der spirede frem, gro (birk, pil, eg, hassel m.fl.).
- Vi lavede regnvandsopsamlingsfjøl 4 m³ - nu er vi snart oppe på 16 m³ regnvandsopsamling.

Disse tiltag gjorde, at vi efter 5-6 år kunne mærke, at vi havde genoprettet naturens balance på stedet. Jeg må indrømme, at jeg de første 5 år var i tvivl, om vi ville nå dertil, jeg så tit træer, som kæmpede, vi havde tørke, og vi havde ekstrem regnfulde år mv.

Pludselig en dag, da der var gået 5 år, så kunne jeg bare se, at nu trives træerne, de var ranke, "store" og flotte. Og nu er det sådan, at mykorrhiza svampene i jorden, som distribuerer næring, vand og beskeder under jorden, siges at være genetableret efter 5 år. Og JA, det må jeg bare sige, at

